



# פָּנִים אֶבְרֶל יַעֲקֹב

פנינים לפרשת השבוע מהתורת המקובל האלקטי  
רביינו יעקב אביחצרא זע"א

גלוון נ"ד - פרשת וראת תשפ"ה

aczל כל אדם. ואילו שאר הבדיקות מצויותaczל אדם לפיק מעלהו, וכפי עבדתו.

בני ישראל בהיותם במצרים, היו ברמה הנמוכה ביותר, והיתה להם רק בחינת 'נפש', כמו שנאמר 'שבועים נפש ירידן אבותיך מצרים', ולא הצליחו להשיג את חלק הרוח או 'נפש' וכו', כי עדין לא הוזכרו ביסורים הנדרשים לכך.

ולכן לא היו יכולים לשמע את בשורת הגאולה, 'מקוצר רוח', כי עדין לא שرتה עליהם הרוח, ורגשות הנמוכה מנעה מהם לשמע את בשורת הגאולה.

## וַיְהִי מִסְרֹתֹת נְפָשׁ?

חנינה מישאל ועזריה מסרו את נפשם כאשר לא רצו להשתחוות לפסל של נובודנאצר, הושלכו לבשן האש, וניצלו בנס.

הגמרה מביאה שהם קל וחומר מהצפדיינים שבמצרים: "אם הן, שלא היו מצוות על קדושת השם, ובכל זאת קפזו לתוך התנורים הבוערים, אנו שמצוים על קדושת השם, בודאי שעליינו למסור את הנפש, גם אם המחריר יהיה להשרף בכבשן האש".

הדמיון בין הצפדיינים לבין חנינה מישאל ועזריה, קשה להבנה, שהרי הצפדיינים לא נצטו על שמירת חייהם, אבל בני אדם מצויים 'וחי בהם', שמחווים לשמר על נפשותיהם, אם כן, מניין להם להתריר לעצם לקפוץ לתוך הלהבות?

עונה על כך רביינו 'אבייר יעקב' בספריו 'לבונה זכה' על פי התוספות בפסחים (נג:), שחנינה מישאל ועזריה היו יכולים לרוח וללא הוכרחו להשאר לעמוד במקומם.

ולפי זה מובן, מיסירות הנפש זו של חנינה מישאל ועזריה, שנשאו במקומות ולא ברחו, היא זו שנלמדה מהצפדיינים,

במצרים, הכירו ויידעו על צער השכינה, והם היו מצטערים בצער של השכינה עוד יותר ממה שהיו מצטערים בצער האיש שלהם.

עד שבו אומרים: "לא אכפת לנו לסבול עוד, ולהוסיף כאב על הכאב שלנו, העיקר שהשכינה לא תסבול קר בגולות שלנו".

כאשר ראה הקב"ה שקר פניו הדברים, הוא אמרו: "אם בני אהובי מקנאים קר לכבוד שכינתי, וכوابים את צערה - בודאי גם אני ציר לKENA' לשכינתי, ולהוציאה מן המizer".

זה פירוש הפסוק 'שמעתית את נאת' בני ישראל, כי 'נקאת' אותיות 'קנאת' ולחמת הקנאה זו הייתה לבני ישראל על צער השכינה, لكن נגalo.

## וַיְהִי יוֹם שְׁלִישִׁי

### אָדָם מִגּוּשָׁם לֹא מִסּוּגָּל לְשָׁמוּעַ דָּבָר רָוחֵנִי

בנין ישראל היו מצויים במצרים בעבוד נוראי, עבודות פרך של טיט ולבנים, ויחד עם זאת גם בעבוד נפשי קשה מונשו. המצריים באוצרותם הגדולה נטלו מהם כל טיפה של אנושיות ועצמאות. ובודאי שתקוותם הגדולה ביותר הייתה לצתת מצריים - להשתחרר לחופשי.

אם כך, קשה מאד, מדוע כאשר משה רביינו בא להשמע להם את בשורת הגאולה, הם סירבו לשמוע לו, הרי זה הם ציפו זמן רב?

ואדרבה, מקוצר רוח ועובדותם הקשה, היה עליהם לבולע בשקייה כל מילה של גאולה ותקוה היוצאת מפיו של משה רביינו?

מיישר רביינו 'אבייר יעקב' בספרו 'בגדי השרד', שcidou לכל אדם יש חמץ בחינות ווחניות: נפש, רוח, נשמה, חייה ויחידה.

'נפש' היא התחתונה שבהם, והיא מצויה

## וַיְהִי יוֹם רָאשׁוֹן

### הָעוֹלָם הוּא מָקוֹם מִסּוּגָּן

העולם הזה הוא מקום מआגר עברו כל יהודי.

בכל רגע ובכל מקום ניצבים בפניו ניסיונות ופיתויים בלי סוף.

אך יש לו - ליהודי - בחירה, בכל רגע הוא יכול לבחור אם הוא יפתח ויגרר אחרי הפיתויים הללו, או שהוא יעמוד במשימה שלו ויבחר טוב.

מבאר רביינו 'אבייר יעקב' בספרו 'מעגלי צדק': **"הָעוֹלָם הוּא נִקְרָא 'מִגּוֹר'**, מלשון פחד ואיומה. כי הוא מלא קליפות ומטריגים המבקשים להחטיא את האדם, וכן האדם צריך להיות בכל מינו מלא 'מִגּוֹר' ואיומה מפני המשטינים הללו.

זה מرمоз בפרשה, בפסוק האמור על האבות הקדושים שהתגוררו ב'ארץ מגוריים אשר גרו בה'.

והرمز הוא על **'המגורי'** הגדל שם גרו בו, כי בכל ימי ישיבתם בעולם הזה הם היו מלאים **מִגּוֹר וּפְחַד** - שמא יכשלו בחטא.

וזו למעשה חובתו של כל יהודי בעולם: 'אשרי אדם מפחד תמיד'.

## וַיְהִי יוֹם שְׁנִי

### צָעֵר אָמִתִּי שֶׁל וְהָדִי בְּגָלוֹת

כידוע, בכל מקום שבני ישראל גלו - השכינה גلتה עמהם, כמו שנאמר 'עמו אנו כי בצרה'.

רביינו 'אבייר יעקב' בספרו 'מחשוף הלבן' מפרש בפרק את השינוי בפסוקים, שבפרק זה נכתב ששמעו ה' את נאת' בני ישראל, ואילו בפרש שמות נאמר 'הנה צעקת בני ישראל'.

ומה פשר השינוי הזה? מה היא 'צעקת' ומה היא 'נקאה'? אלא שבני ישראל, גם בימי גלות



ואל שתי המצוות הללו צירף הקב"ה מצوها נוספת, שלישית, שהיא קיימת תמיד, בין בימות החול ובין ביום השבת, והיא 'ברית מילה', החקוקה בבשרו של יהודית-מ-יד.

נמצא לפיה, שבכל רגע ורגע בחיו של היהודי יש בו שתי 'אותות' המעידות על יהודיותו כיהודי, ביוםות החול הוו התפילין וברית המילה', ובשבת אלו הן השבת וברית המילה'.

בזה מקיימים הכתוב (דברים יט טו) 'על פי שני עדים יקום דבר', כי לעולם יהיו שני עדים המעידים על רוממותם של ישראל מכל העמים, ויבדלו בין ישראל לאומות העולם.

הקב"ה רצה שלכל יהודי תהיה האפשרות להתקשור אליו **בכל עת**, ולכן הוא נתן לישראל את שלושת המצוות הללו.

כי התפילין היא המצווה המציה ביד כל אדם **בימי החול**, באמצעותה הוא מתחבר לקב"ה, ומפליל מורה על הסטרא אחרת, כמו שנאמר 'וראו כל עמי הארץ כי שם הוא נקרא עליך ויראו ממך'.

ולעומתה, יש מצווה המצווה ביד כל אדם  **רק ביום השבת**, כאשר אי אפשר להניח תפילין, אז השבת עצמה היא ה'אות' המרוממת ומבידילה את הסטרא מכל העמים, כמו שנאמר 'כי אותן היא בגין וביניכם, לדעת כי אני ה' מקדישכם'.

שלא היומצוות בקדוש השם, ובכל זאת הקב"הطبع בהם את הרצון להכנס לתנור, כדי לחדש את שמו בעולם.

מכאן יש למדוד שלקידוש השם בפרהסיא יש מעלה עצומה, שראוי למסור עליה את הנפש, גם כאשר יש דרכים להתחמק ממנו.

## ๖. יום חמישי ו-

### הנסק של יהודי: התפילין

מלחמה קשה מתוחוללת כל הזמן בתוך לבו של כל יהודי. היצור הרע רודף בתחבולות, ללא הרף, אחרי האדם, ומתאמץ להכשיל אותו, להפיל אותו ברשותו. הוא מחשש להחתיא אותו ולהסיר אותו מדרך ה.

הנסק הטוב ביותר שיש לאדם נגד זה, הוא להקדים רפואה למכה, ומיד כשהוא קם בזק, יזרדו להניח תפילין, ורק הוא יכניע את הסטרא אחרת, עוד לפני שהוא תספיק להגעה אליו. למעשה, אין שום מצווה המסוגלת להניע את הסטרא אחרת, כמו התפילין.

ומה הסיבה לכך? כי בתפילין כתובים ורשומים כל שורשי התורה והיסודות שלה, ולכן התפילין הם הדבר הטוב ביותר לניצח את היצור הרע וזה מרומז בפסוק 'שמתי פדות בין בני עמי ובין עmr, למחר יהיה האות הזה'. ה'פדות' בין עמי ובין עmr, זה החיצינה והגנה שיש על עם ישראל מהסטרא אחרת.

ולמחר יהיה האות הזה', הכוונה שבכל הדורות 'האות הזה', ככלומר, התפילין, שנקראים 'אות', הם יהיו החיצינה והגנה של בני ישראל מהסטרא אחרת.

## ๗. יום שישי ו-

### יהוד שונא מכל העולמות

הקב"ה קידש את עם ישראל, ורומם אותן למעלה גודלה ועוצמה על פני כל העמים.

רוממות זו בא לידי ביטוי בשלוש מצויות עיקריות: תפילין, שבת וברית מילה.

מבאר רבינו ה'אביר יעקב' בספריו מהשוף הלבן את עומק העניין: